

 PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI TANSZÉK

**Az infúziós
terápia
elmélete
és
gyakorlata** Dr. Oláh András

Olah et. al.

 PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI TANSZÉK

**Az infúziós
terápia
elmélete
és
gyakorlata** Dr. Oláh András

Olah et. al.

 PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI, ALAPOZÓ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI ÉS VÉDŐNŐI INTÉZET

- **Milyen infúziós szerelések vannak ma forgalomban?**
- **Milyen időközönként kell a kanült cserélni? És a kötést?**
- **Mi az iv bolus és az iv push között a különbség?**
- **Mi az a Piggy Back és mi a szerepe a másodlagos infúzió adásában?**

Olah et. al.

 PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI, ALAPOZÓ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI ÉS VÉDŐNŐI INTÉZET

- **Hogyan állítja be a cseppszámot infúziós adagoló készülék hiányában, hány csepp 1 ml? Mi az a cseppfaktor?**
- **A kanülálás során a beteg kényelmét még nem zavaró, lehető legnagyobb átmérőjű vagy a lehető legkisebb átmérőjű kanült választja ki, ha pl. napi 3000 ml infúzió beadására kerül sor? Miért az adott átmérőjű kanült KELL választani?**

Olah et. al.

- **Mi az in-line filterek, filter tűk szerepe?**
- **Milyen eszközöket lehet használni különféle oldatok túmentes összeszívásához a tűszúrásos balesetek csökkentése érdekében?**
- **Milyen pH-jú oldatot lehet beadni perifériás vénába? Melyik, az Ön osztályán is alkalmazott készítményt nem adná be a pH-ja miatt perifériás vénába?**
- **stb., stb.**

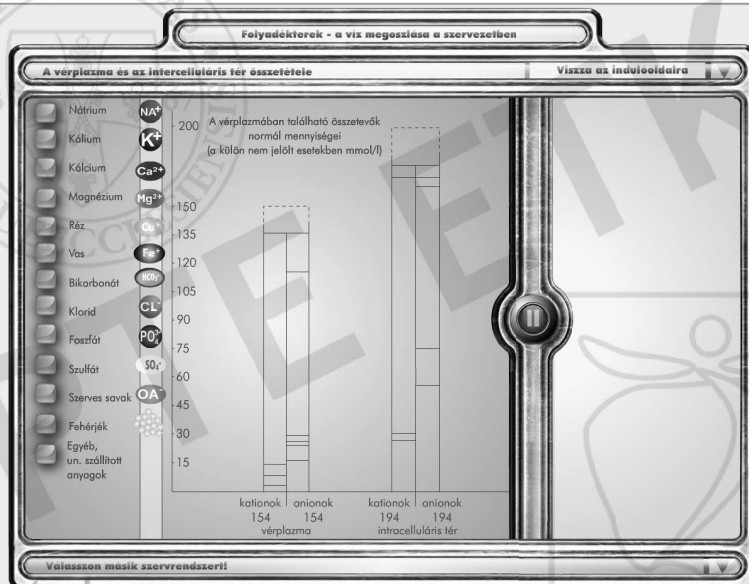
Olah et. al.

Homeostasis

- **Isovolaemia**
- **Isoionia**
- **Isoosmia**
- **Isohydria**
- **Isothermia**

Olah et. al.

Olah et. al.

Izotóniás dehidráció

la

Na és vízvesztés arányos pl. vérvesztés, veseelégtelenség, égés

Olah et. al.

[Hipotóniás dehidráció]

**Nagymértékű Na
vesztés
pl. hasmenés
és alacsony
elektrolit
tartalmú víz
fogyasztása**

Na é

pl.
vese

Olah et. al.

[Hipertóniás dehidráció]

**Nagymértékű
vízvesztés
pl. kiszáradás
nagy melegben,
diabetes
insipidus**

Olah et. al.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI, ALAPOZÓ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI ÉS VÉDŐNŐI INTÉZET

Infúziós terápia célja

- **Folyadék, elektrolit szükséglet fedezése, pótlása**
- **Volumen eltérések korrekciója (shock)**
- **Sav-bázis egyensúly helyreállítása**
- **Táplálás**
- **Anyagcsere zavarok korrekciója**

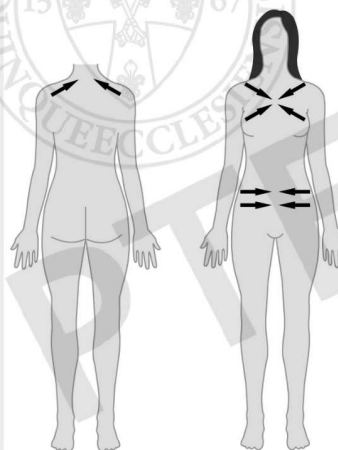

Olah et. al.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI, ALAPOZÓ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI ÉS VÉDŐNŐI INTÉZET

Hypodermoclysis/Subcutan infusio

főként idősellátásban, otthoni ápolásban

enyhe, vagy mérsékelt dehidráció vagy dehidráció veszélye esetén is

**fiziológiás sóoldat
egyes gyógyszerek (pl. ópiátok)**

**21G, 23G és 25G méretű
szárnyastűk**

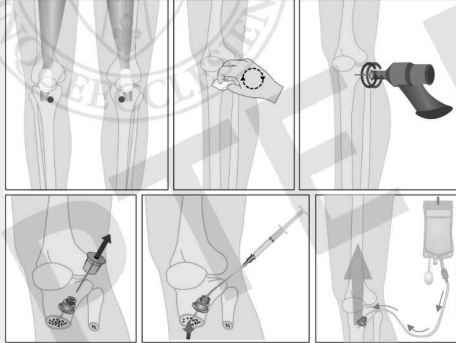
**naponta legfeljebb 3000 ml (~1 ml/
perc)**

egy beadási helyre max. 1500 ml

Olah et. al.

Intraossealis

elsősorban a sürgősségi ellátás (pl.: shock, reanimáció) kapcsán

lapos felületű, aktív csontvelővel rendelkező csontok alkalmasak (sternum, tibia, femur, crista iliaca, humerus)

akár 1 percen belül kivitelezhető

centrális vénának számít

néhány órán belül meg kell szüntetni (max. 72-96 óráig)

túlnyomás szükséges

Olah et. al.

Infúziós terápia

Subcutan

Intravenas

Intraossealis

Olah et. al.
Perifériás

Centrális
• Perifériásan bevezetett centrális vénás

Subcutan

Intravenas

Intraossealis

Perifériás
Rövid kanül (Short catheter)
Középutas kanül (Midline catheter)

Centrális
• Perifériásan bevezetett centrális vénás katéter (peripherally inserted central catheter)
• Tunelizált centrális vénás katéter
• Perkután centrális vénás katéter
• Beültetett port

Olah et. al.

Perifériás
Rövid kanül (Short catheter)
Középutas kanül (Midline catheter)

Olah et. al.

UNIVERSITAS SISENSIS
13 67

Centrális

- **Perifériásan bevezetett centrális vénás katéter (peripherally inserted central catheter)**
- **Tunelizált centrális vénás katéter**
- **Perkután centrális vénás katéter**
- **Beültetett port**

Olah et. al.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI, ALAPOZÓ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI ÉS VÉDŐNŐI INTÉZET

Infúziós terápia

Subcutan Intravenas Intraossealis

Perifériás
Rövid kanül (Short catheter)
Középutas kanül (Midline catheter)

Centrális
• Perifériásan bevezetett centrális vénás katéter (peripherally inserted central catheter)
• Tunelizált centrális vénás katéter
• Perkután centrális vénás katéter
• Beültetett port

Olah et. al.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI, ALAPOZÓ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI ÉS VÉDŐNŐI INTÉZET

Intravaszkuláris kanülök típusai

- **Indikációk**
- **Terápia időtartama**
- **(Perifériás) vénák állapota**
- **Beteg általános állapota**
- **Gyógyszeres terápia/oldatok jellemzői**

Olah et. al.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI, ALAPOZÓ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI ÉS VÉDŐNŐI INTÉZET

**Perifériás rövid kanül indikációk/
kontraindikációk**

Indikációk

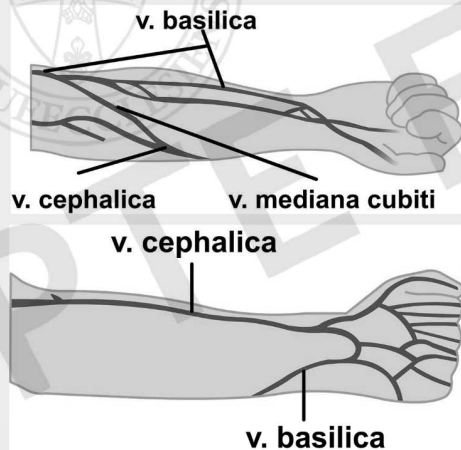
- gyógyszerelés/folyadékpótlás
- hypovolaemia
- vérkészítmények adása

kontraindikációk

- sérült, gyulladt, égett bőr
- oedemás végtag
- vénás trombózis, obstrukció

Olah et. al.

Perifériás rövid kanül véna kiválasztása

kéz
(nem domináns)

alkar

könyökhajlat

felkar

Olah et. al.

Perifériás rövid kanül

hossza kb. 7,5 cm

48 - 96 óra

isosmotikus, pH 5-9

különböző méretek

72 óra

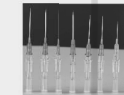
Típusai

injekciós porttal

szárnyas

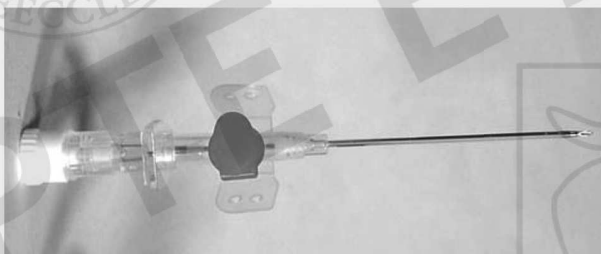
pen-típusú

Y-típusú

Olah et. al.

injekciós porttal

Olah et. al.

szárnyas

Olah et. al.

pen-típusú

Olah et. al.

Y-típusú

Olah et. al.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI, ALAPOZÓ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI ÉS VÉDŐNŐI INTÉZET

Olah et. al.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI, ALAPOZÓ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI ÉS VÉDŐNŐI INTÉZET

Perifériás rövid kanül méretek

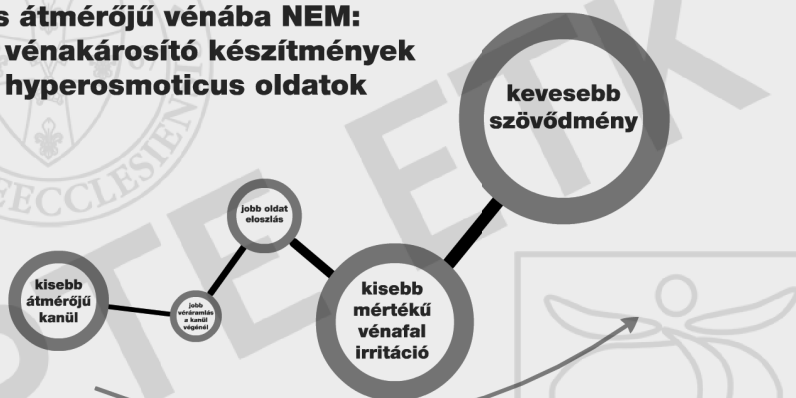
	24 G
	22 G
	20 G
	18 G
	17 G
	16 G
	14 G

Olah et. al.

Kis átmérőjű vénába NEM:

- vénakárosító készítmények
- hyperosmoticus oldatok

Nagyobb átmérőjű kanül SZÜKSÉGES:

- Nagy viszkozitású oldat, készítmény (pl. vörösvértest koncentrátum)

Olah et. al.

**kisebb
átmérőjű
kanül**

Olah et. al.

**jobb
véráramlás
a kanül
végénél**

Olah et. al.

**jobb oldat
eloszlás**

Olah et. al.

**kisebb
mértékű
vénafal
irritáció**

Olah et. al.

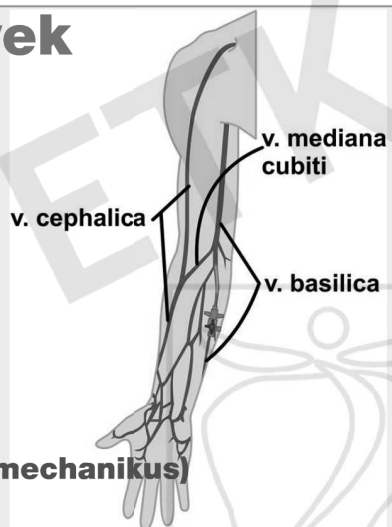
**kevesebb
szövődmény**

Olah et. al.

 PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI, ALAPOZÓ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI ÉS VÉDŐNŐI INTÉZET

Szövődmények

- **(Thrombo)phlebitis**
- **Extravasatio**
- **Infiltráció**
- **Fertőzés**
- **Vénaperforáció, vérzés**
- **Thrombusképződés**
- **(Lég)embólia**
- **Véletlen artéria punkció**
- **Okklúzió (thromboticus, mechanikus)**
- **Keringés túlterhelése**
- **Allergiás reakció**

Olah et. al.

v. basilica

Olah et. al.

Infiltráció és extravasatio

korábbiakban szinonimaként használták

kiváló okok: mechanikus, vénás elzáródás, gyulladás

Infiltráció:

oidat a szövetek közé kerül
bőr feszülése, nehézzé válása, a bőr kifehéredhet és hideg tapintatúvá válik

Extravasatio:

oidat, gyógyszer szintén a vénát körülvevő szövetek közé kerül

extravasatio kizárólag szövődmény jöhet létre, mivel az infiltráció alkalmazható terápiás szándékkal is (subcután infúzió, érzéstelenítő infiltrációja)

hólyagképző anyagok okozzák

fokozat	jelek, tünetek
0	- nem tapasztalható elváltozás a kanül környékén
1	- elfehéredett bőr - oedéma kialakulása, mely kisebb 2,54 cm-nél (1 inch) és bármely irányba terjedhet - a bőr hideg tapintatú - előfordulhat fájdalomtalan állapot vagy fájdalom
2	- elfehéredett bőr - oedéma kialakulása, mely 2,54 (1 inch) és 15 cm közötti és bármely irányba terjedhet - a bőr hideg tapintatú - fájdalommal kísért vagy fájdalomtalan állapot
3	- bőr elfehéredett és áttetsző - oedéma kialakulása, mely 15 cm-nél nagyobb és bármely irányba terjedhet - a bőr hideg tapintatú - enyhe vagy mérsékelt fájdalom jelentkezik - zsibbadás jelentkezik
4	- bőr elfehéredett és áttetsző - bőr feszes - bőr elszíneződött, duzzadt, és véraláfutásos - oedéma kialakulása, mely 15 cm-nél nagyobb és bármely irányba terjedhet - bőr hámlása jelentkezik - keingési zavar - közepes erősségű fájdalom jelentkezése
5	- bármelyik vagy az összes jel, tünet megjelenése a 4. fokozatból - kiterjedt szövetsérülés, amely a végtagot érinti vagy mély sebet alakít ki

Infiltrációs skála

Extravasatio/Infiltráció

<http://www.slideshare.net/CaliforniaCathy/peripheral-iv-therapy>

(Thrombo)phlebitis

Photo: C. Lewis

fokozat	jelek, tünetek
0	- nem tapasztalható tünet a kanül punctios területén
1	- bőrpír látható a kanül punctios pontján, fájdalommal járó vagy fájdalomtalan állapot
2	- fájdalom jelentkezik a kanül punctios területén, bőrpírral és/vagy ödémával járó állapot
3	- fájdalom jelentkezik a kanül punctios területén, bőrpírral és/vagy ödémával, emellett köteges tapintat érezhető az érintett véna felett
4	- fájdalom jelentkezik a kanül punctios területén, bőrpírral és/vagy ödémával, emellett köteges tapintat érezhető az érintett véna felett legalább 2,54 cm (1 inch) hosszra, gennyes váladékozás tapasztalható a punctios pontnál

Phlebitis skála (forrás: Infusion Nursing Standards of Practice 2011 S47)

jelek és tünetek	fokozat	phlebitis stádiuma	kezelés
0 - a kanül környékén nem látható elváltozás	0	phlebitis tünetei nem észlelhetők	- a terület megfigyelése
1 - legalább egy tünet fennállása az alábbiak közül: - enyhe fájdalom jelentkezése a kanül környékén - enyhe viszkozitás kialakulása a kanül környékén	1	a phlebitis kialakulásának első jelei lehetnek	- a kanül további megfigyelése, phlebitis állapotának követése
2 - legalább két tünet fennállása az alábbiak közül: - elfehéredés a kanül környékén - bőrpír megjelenése - duzzanat kialakulása	2	phlebitis korai stádiuma	- a kanül eltávolítása, új kanül bevezetése másik punctios helyen
3 - következő tünetek együttes fennállása: - fájdalom a kanül teljes hosszában - bőrpír - a kanül felett a bőr kemény tapintatú	3	közepes súlyosságú phlebitis kialakulása	- a kanül eltávolítása, új kanül bevezetése másik punctios helyen - a phlebitis kezelésének mérlegelése
4 - következő tünetek együttes fennállása: - fájdalom a kanül teljes hosszában - bőrpír - a kanül felett a bőr kemény tapintatú - a véna köteges tapintatú	4	előrehaladott phlebitis vagy kezdődő thrombophlebitis (vérög képződésével járó vénás gyulladás) kialakulása	- az alkalmazott kanül eltávolítása - új kanül bevezetése másik punctios helyen - a phlebitis kezelésének mérlegelése
5 - minden tünet fennállása az alábbiak közül: - fájdalom a kanül teljes hosszában - bőrpír - a kanül felett a bőr kemény tapintatú - a véna köteges tapintatú - las	5	előrehaladott thrombophlebitis	- az alkalmazott kanül eltávolítása - új kanül bevezetése másik punctios helyen - kezelés megkezdése

Phlebitis skála (forrás: Infusion Nursing Society)

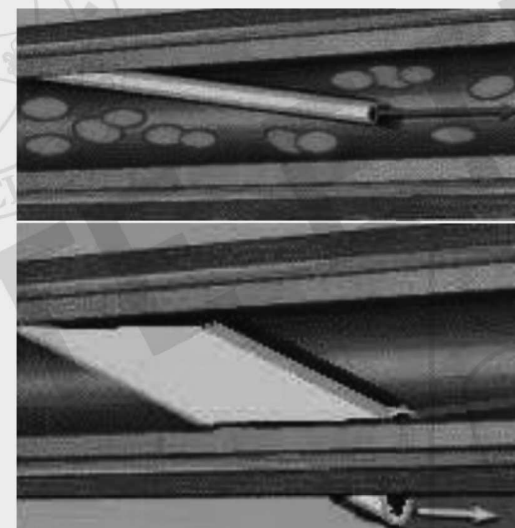
jelek és tünetek	fokozat	phlebitis stádiuma	kezelés
a kanül környékén nem látható elváltozás	0	phlebitis tünetei nem észlelhetők	- a terület megfigyelése
legalább egy tünet fennállása az alábbiak közül: - enyhe fájdalom jelentkezése a kanül környékén - enyhe vörösség kialakulása a kanül környékén	1	a phlebitis kialakulásának első jelei lehetnek	- a kanül további megfigyelése, phlebitis állapotának követése
legalább két tünet fennállása az alábbiak közül: - elfehéredés a kanül környékén - bőrpír megjelenése - duzzanat kialakulása	2	phlebitis korai stádiuma	- kanül eltávolítása, új kanül bevezetése másik punctios helyen
a következő tünetek együttes fennállása: - fájdalom a kanül teljes hosszában - bőrpír - a kanül felett a bőr kemény tapintata	3	közepes súlyosságú phlebitis kialakulása	- kanül eltávolítása, új kanül bevezetése másik punctios helyen - a phlebitis kezelésének mérlegelése
a következő tünetek együttes fennállása: - fájdalom a kanül teljes hosszában - bőrpír - a kanül felett a bőr kemény tapintatú - a véna köteges tapintatú	4	előrehaladott phlebitis vagy kezdődő thrombophlebitis (vérrög képződésével járó vénás gyulladás) kialakulása	- az alkalmazott kanül eltávolítása - új kanül bevezetése másik punctios helyen - a phlebitis kezelésének mérlegelése
minden tünet fennállása az alábbiak közül: - fájdalom a kanül teljes hosszában - bőrpír - a kanül felett a bőr kemény tapintatú - a véna köteges tapintatú - láz	5	előrehaladott thrombophlebitis	- az alkalmazott kanül eltávolítása - új kanül bevezetése másik punctios helyen - kezelés megkezdése

Olah et. al.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI, ALAPOZÓ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI ÉS VÉDŐNŐI INTÉZET

Extravasatio/Infiltráció

Olah et. al.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI, ALAPOZÓ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI ÉS VÉDŐNŐI INTÉZET

Rövid kanül behelyezése

- Megfelelő méretű perifériás kanül
- Rögzítéshez kötszerek
- Bőrfertőtlenítő oldat
- Steril gömbtörők
- Egyszerhasználatos nem-steril gumikesztyű
- Strangulátor
- Fiziológias sóoldat 2-5 ml fecskendőben
- Zárókupak, csap
- Ágyvédelem

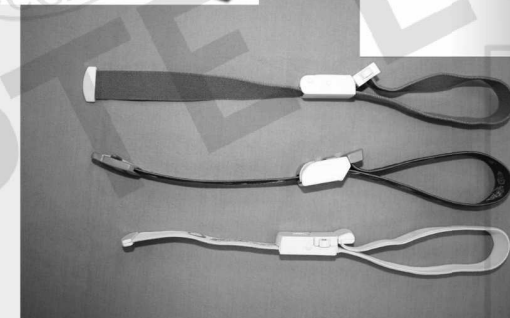
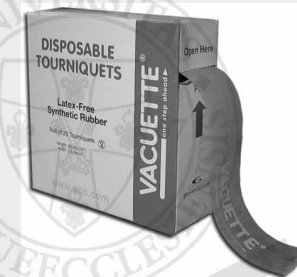
rövid kanül behelyezése

Olah et. al.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI, ALAPOZÓ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI ÉS VÉDŐNŐI INTÉZET

Olah et. al.

rövid kanül behelyezése

Olah et. al.

Olah et. al.

Olah et. al.

Olah et. al.

Olah et. al.

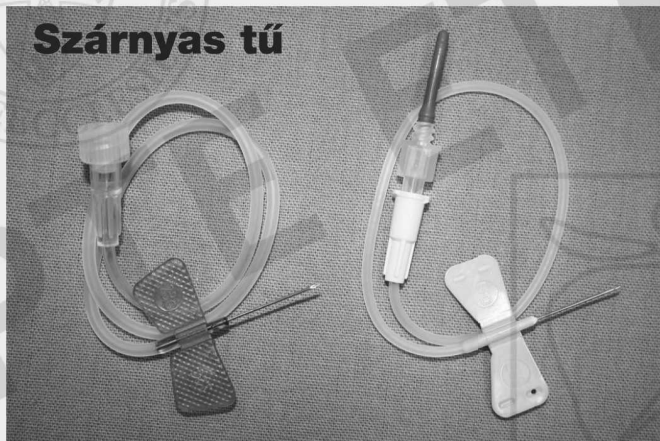
Olah et. al.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI, ALAPOZÓ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI ÉS VÉDŐNŐI INTÉZET

A perifériás rövid kanül alternatívája

Szárnyas tű

Olah et. al.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI, ALAPOZÓ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI ÉS VÉDŐNŐI INTÉZET

Középutas katéter (midline katéter)

7,5 cm - 25 cm

1 hónap

axilláris vonalnál tovább **NE**

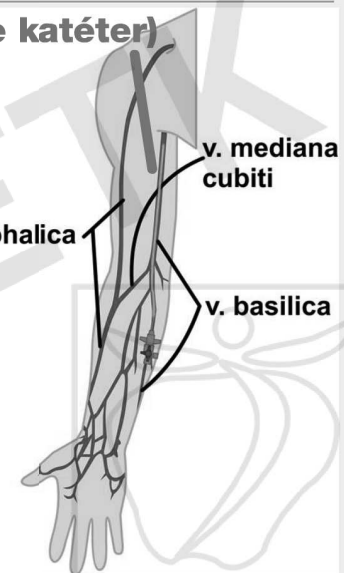
Előnyei

- phlebitis kockázata csökken
- ritmuszavar nincs
- nincs szükség MRTG-re

Perifériás - oldatok,
mint rövid kanül

(Mermel, Parenteau és Kác 1995
O'Grady 2002, Groski 2004, Bivins 2000)

Olah et. al.

Midline katéter - kontraindikációk

- **csökkent vénás visszaáramlással járó betegségek (paralízis, lymphoedema)**
- **végtagokat érintő egyes ortopédiai és neurológiai megbetegedések**
- **dialízis graft (chimino shunt)**
- **fokozott véralvadás (hypercoagulopathia)**

Olah et. al.

Midline katéter felhelyezése

Eszközök:

- Megfelelő átmérőjű és hosszúságú midline katéter
- Rögzítéshez kötszerek
- Bőrfertőtlenítő oldat
- Steril gömbtörők
- Egyszerhasználatos nem-steril és steril gumikesztyű
- Orr-száj maszk
- Védőköpeny
- Strangulátor
- Fiziológias sóoldat
- Fecskendők (20ml)
- Felszívótű
- Zárókupak, háromágú csap
- Ágyvédelem

Speciális szempontok

Kanül lassú előretolása az introduceren keresztül.

Közben felváltva fiziológias sóoldat befecskendezése és visszaszívása.

Olah et. al.

Tűszúrásos balesetek

Olah et. al.

Európa: 1.000.000/év

OSHA (Occupational Safety
and Health Administration)

Olah et. al.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI, ALAPOZÓ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI ÉS VÉDŐNŐI INTÉZET

Biztonsági rendszer - cél

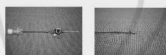
- **tűszúrásos balesetek csökkentése**
- **véráramfertőzések megelőzése**
- **a „megszokott” művelet semmiben sem módosul**
- **2010/32/EU irányelv**

aktív

90%-os elutasítás

passzív

CDC 2002, Retteghy 2000,
Mermel 2000

Olah et. al.

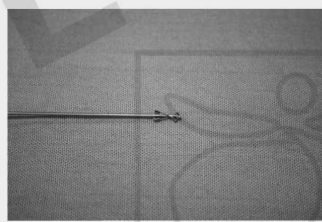
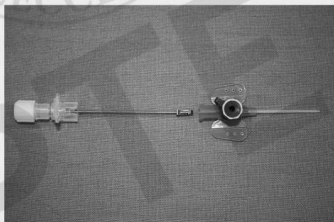
aktív

90%-os elutasítás

Olah et. al.

passzív

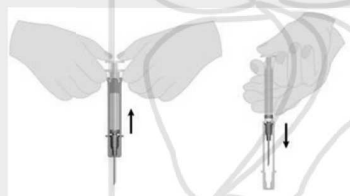
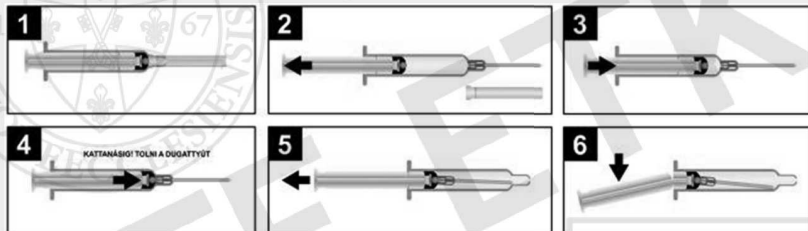

Olah et. al.

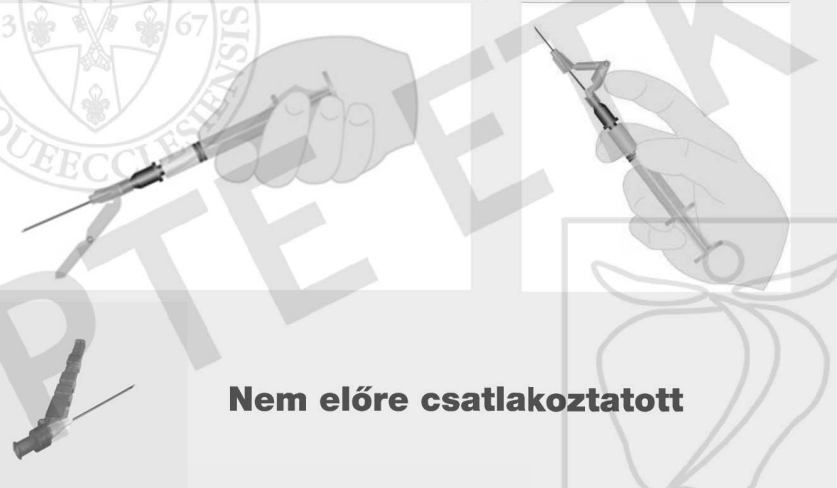
Olah et. al.

Biztonsági fecskendők

Olah et. al.

Biztonsági tűk

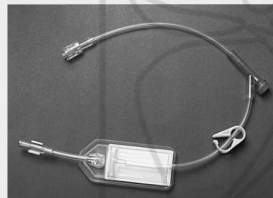

Olah et. al.

Tűmentes eszközök alkalmazása Gyógyszerek felszívása és keverése során alkalmazható eszközök

szűrővel ellátott felszívó tű

szűrővel ellátott összekötő

Olah et. al.

Tűmentes eszközök alkalmazása Gyógyszerek felszívása és keverése során alkalmazható eszközök

átfolyató tűske

transzferkupak

fecskendő csatlakoztató

Olah et. al.

Tűmentes eszközök alkalmazása

Gyógyszerek felszívása és keverése során
alkalmazható eszközök

fecskendő zárókupak

lezáró tövis

fecskendő tűske

aspirációs szívószál

Olah et. al.

Centrális

- **Perifériásan bevezetett centrális vénás katéter (peripherally inserted central catheter)**
- **Tunelizált centrális vénás katéter**
- **Perkután centrális vénás katéter**
- **Beültetett port**

Olah et. al.

Centrális véna (CV) biztosítás

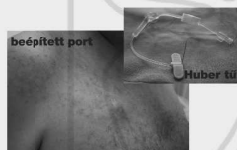
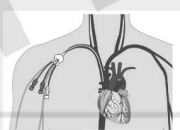
Perifériásan bevezetett
centrális (vénás) katéter (PICC)

Tunelizált centrális
vénás katéter

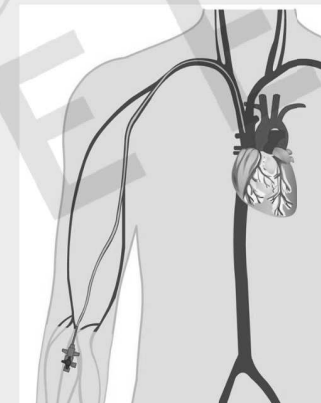
Perkután centrális
vénás katéter

Olah et. al.

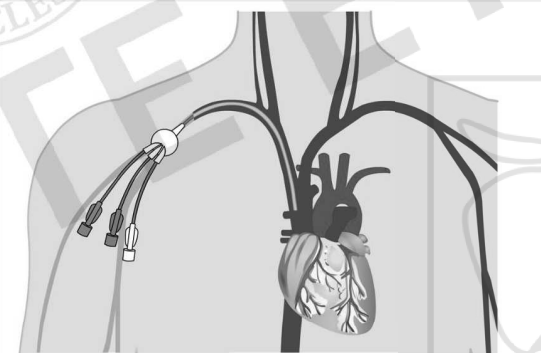

Perifériásan bevezetett centrális (vénás) katéter (PICC)

Olah et. al.

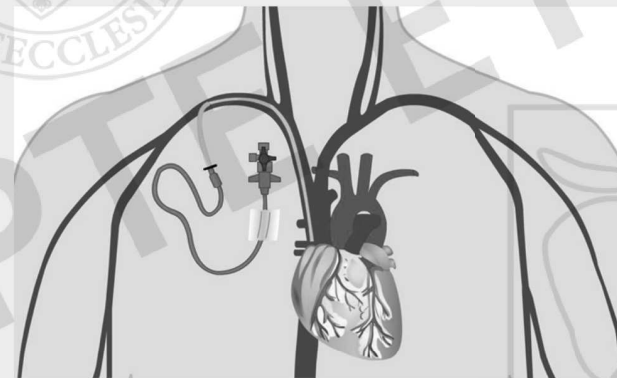
Perkután centrális vénás katéter

Olah et. al.

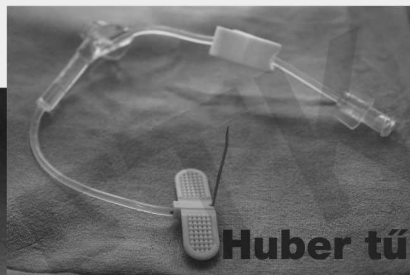
Tunelizált centrális vénás katéter

c)

Olah et. al.

beépített port

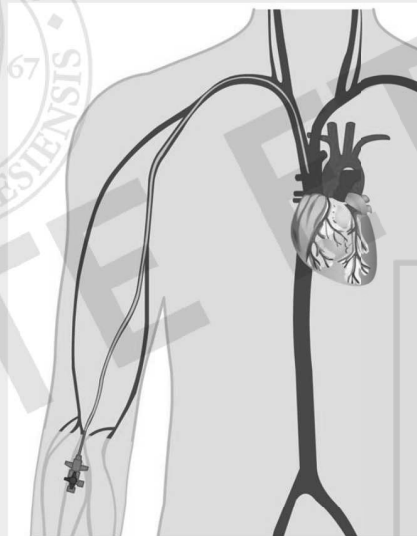

Huber tű

Olah et. al.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
ÁPOLÁSTUDOMÁNYI, ALAPOZÓ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI ÉS VÉDŐNŐI INTÉZET

Olah et. al.

Antibiotikum zár (CVK)

- **CV katéter lezárására kolonizáció esetén**
- **a kanülszár feltöltése antibiotikumos folyadékkal (előírt ideig - néhány nap)**
- **legtöbbször: Vancomycin, Gentamicin**

Olah et. al.

Vérvétel CVK-ból

- **előtte legalább 1 perccel infúzió/gyógyszer leállítása**
- **kanülszár, kanülvég fertőtlenítése**
- **a lehető legnagyobb átmérőjű szárból mintavétel (fecskendő, Vacutainer)**
- **kanülszár átmosása (sóoldat)**
- **fecskendővel a kanülszár belsejét kitöltő vérmennyiség két-, háromszorosának visszaszívása**
- **másik fecskendővel a vér levétele, kémcsőbe helyezése**
- **a kanülszár átöblítése**

Olah et. al.

Az öblítő/lezáró folyadék mennyiségét meghatározza:

- **folyadék összetétele**
- **páciens életkora**
- **a kanül mérete**
- **beadott oldat tulajdonsága**
- **a kanülok úrtartalmának vizsgálata után megkérdőjeleződnek a nemzetközi irodalmi ajánlások**

Átmosásra alkalmas folyadékok

- **fiziológiás sóoldat**
- **heparinizált fiziológiás sóoldat**
- **etanol**
- **Nátrium- citrát**
- **Taurolidin metabolizált aminosav**
- **EDTA**
- **N-acetilciszetin**
- **Antibiotikum zár**

Olah et. al.

Átöblítés

Az átmosó folyadék mennyisége több, mint a kanül úrtartalma.

- **gyógyszerelés/infúzió/transzfúzió után fiziológiás sóoldat (esetleg + NaHeparin)**
- **használaton kívül - naponta 2x (8-12 óránként) NaHeparinos öblítés**
- **midline/PICC/CV - min. 10 ml**
- **a lényeg az átöblítés technikája**

Olah et. al.

Kötéscsere

A kanülök kötőcserejét az alkalmazott kötőanyagok függvényében kell elvégezni

- géz alapú kötszereket maximum 24 óránként kell cserélni, illetve szennyeződés, átnedvesedés esetén.
- transzparens kötszereket short kanülök esetén maximum 72 óráig lehet alkalmazni
- Midline és PICC katéterek esetén a transzparens kötszereket 7 naponta kell cserélni de szennyeződés esetén ezek is azonnal eltávolítandók

Olah et. al.

Infúziós terápia - Kiegészítők

Túmentes csatlakozók preferálása

- csapok és összekötők („T” és „Y” összekötők)
- légtelenítés/fertőtlenítés használat előtt
- színek jelentősége
- CDC: szövődésmenyes esetben csere nem ajánlott 96 órán belül, de max. 7 napig kizárólag folyamatos infúziós terápia esetén
- Intermittáló, időszakos infúziós terápia esetén nincs konkrét ajánlás
- Journal of Infusion Nursing ajánlása szerint intermittáló infúzió esetén 24 óránkénti csere javasolt
- PVC-ből készült szerelések nagy rugalmasságúak és szilárdságúak, jól ellenállnak a sterilizálásnak
- DEHP bizonyos anyagokkal pl.: zsírok és felületaktív anyagok esetén bekerül az oldatba, ami így egészségkárosító hatású
- polielthylene alapanyagú szerelék belső borítása megakadályozza a DEHP bejutását az infúziós oldatba

Olah et. al.

Standard infúziós szerelék

Olah et. al.

Infúziós szerelék dózismérővel

Olah et. al.

Cseppszabályozó infúziós szerelék (drip rate)

Olah et. al.

Infúziós szerelék volumetrikus pumpákhoz

Olah et. al.

Transzfúziós szerelék

Olah et. al.

Infúziós szerelések

Mikrocseppes

50-60csepp=1ml

Makrocseppes

10/12/15/20csepp=1ml

Olah et. al.

Cseppszám meghatározása

Pl. 1000 ml 0,9%-os NaCl oldat, 3 óra alatt
/15-as cseppfaktor mellett (15 csepp=1 ml)/

$\text{cseppszám} = \frac{\text{infúzió mennyisége (ml)} \times \text{cseppfaktor}}{\text{infúzióra szánt idő mennyisége (percben)}}$

$$\text{cseppszám} = 1000 \times 15 / 180 = 83 \text{ csepp/perc}$$

Olah et. al.

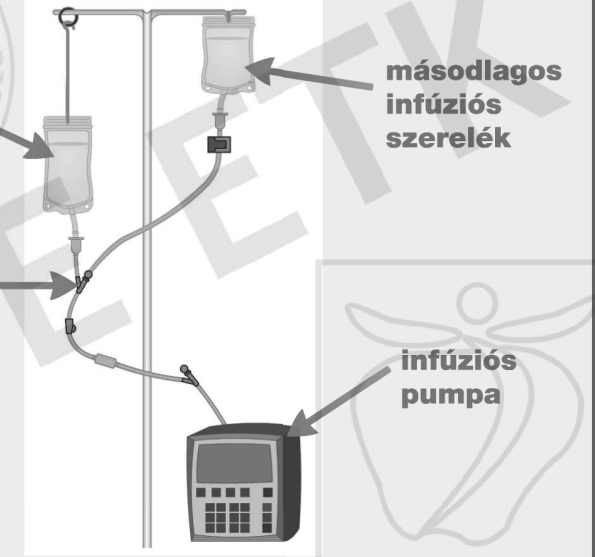

elsődleges
infúziós
szerelék

másodlagos
infúziós
szerelék

Y-elágazás

infúziós
pumpa

Olah et. al.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Olah et. al.